

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobkyně: **Ing. J. P.**, zastoupené Mgr. Radimem Vašendou, advokátem se sídlem Rožnovská 241, Frenštát pod Radhoštěm, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor vnitra a krajský živnostenský úřad**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 2. 2014, čj. MSK 1741/2014, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 4. 2014, čj. 20 A 6/2014 – 23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se** v části směřující proti výroku I. usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 4. 2014, čj. 20 A 6/2014 – 23, **z a m í t á**.
- II. Kasační stížnost **se** v části směřující proti výroku II. usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 4. 2014, čj. 20 A 6/2014 – 23, **o d m í t á**.
- III. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

1. Příkazem o uložení pokuty ze dne 16. 8. 2013, čj. OŽVP/8040/2013/rjan/spis 1923/2013, Městský úřad Frenštát pod Radhoštěm, odbor živností a přestupků (dále jen „městský úřad“), uznal žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a přestupku proti majetku podle § 50 odst. 1 písm. a) téhož zákona. Žalobkyni

byla uložena pokuta ve výši 2000 Kč. Dne 9. 9. 2013 žalobkyně podala proti příkazu odpor. Rozhodnutím ze dne 13. 11. 2013, čj. OŽVP/8040/2013/rjan/spis 1923/2013, městský úřad uznal žalobkyni vinnou ze spáchání shora vymezených přestupků a uložil jí pokutu ve výši 2000 Kč.

2. Žalovaný zamítl odvolání žalobkyně rozhodnutím ze dne 5. 2. 2014, čj. MSK 1741/2014.

II.

3. Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ostravě. Součástí žaloby byla žádost o osvobození od soudních poplatků a ustanovení právního zástupce.

4. Usnesením ze dne 15. 4. 2014, čj. 20 A 6/2014 – 23, krajský soud ustanovil žalobkyni zástupce Mgr. Radima Vašendu, advokáta se sídlem Rožnovská 241, Frenštát pod Radhoštěm (výrok I.). Soud dospěl na základě údajů uvedených v Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech k závěru, že u žalobkyně jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Žalobkyně nemá příjmy a je vedena jako uchazeč o zaměstnání.

5. Podaná žaloba byla nejasná a žalobkyně ji srozumitelně nedoplnila ani podáním doručeným soudu dne 26. 3. 2014. Krajský soud proto výrokem II. téhož usnesení uložil ustanovenému zástupci, aby doplnil žalobu o žalobní body a návrh výroku rozsudku.

III.

6. Žalobkyně (stěžovatelka) brojila proti usnesení krajského soudu kasační stížností.

7. Stěžovatelka uvedla, že napadené usnesení vydala JUDr. Jana Záviská, proti níž stěžovatelka uplatnila námitku podjatosti v řízení vedeném pod sp. zn. 58 A 7/2013. O námitce nebylo dosud rozhodnuto. Soudkyně měla být vyloučena z projednání a rozhodování věci, protože stěžovatelku ve zmíněném řízení „poškodila a poškozuje“. JUDr. Záviská vydala rozhodnutí čj. 58 A 7/2013 – 83 v době, kdy měl být spis zaslán Nejvyššímu správnímu soudu ve věci kasační stížnosti proti rozhodnutí čj. 58 A 7/2013 – 31 a ve věci „odvolání“ proti rozhodnutím čj. 58 A 7/2013 – 64 a čj. 58 A 7/2013 – 66. V této věci JUDr. Záviská vydala další stěžovatelku „poškozující rozhodnutí“, v zájmu JUDr. M. M., který stěžovatelku „dlouhodobě cíleně poškozoval v zájmu protistrany“. Podle stěžovatelky by měla být věc vedena pod sp. zn. 20 A 6/2014 rozhodována jiným nepodjatým soudcem.

8. Dále stěžovatelka vytkla krajskému soudu, že dosud nevyřídil její žádost o osvobození od soudních poplatků. Proto podala dne 22. 4. 2014 stížnost, ve které urgovala vyřízení žádosti. Stěžovatelka podotkla, že dne 10. 4. 2014 zaslala krajskému soudu ke sp. zn. 20 A 6/2014 doplnění žaloby. V něm vymezila důvody žaloby a navrhla zrušení rozhodnutí žalovaného, resp. rozhodnutí městského úřadu.

9. Nyní napadené usnesení bylo vydáno v rozporu se soudním řádem správním, protože stěžovatelce bylo upřeno právo na odvolání proti ustanovenému advokátu. Napadené usnesení obsahuje nepravdivé informace, stěžovatelka neobdržela usnesení o

osvobození od soudních poplatků. V napadeném rozhodnutí je rovněž uvedeno, že žaloba ze dne 21. 2. 2014 postrádá některé žalobní body. Stěžovatelka však nepodala žalobu ze dne 21. 2. 2014, nýbrž žalobu ze dne 19. 2. 2014.

10. Ustanovený zástupce Mgr. Vašenda je z Frenštátu pod Radhoštěm, jehož městský úřad je žalovaným v řízení o její žalobě. Mgr. Vašenda je jednatelem Advokátní kanceláře Janák a partneři, s. r. o., která sídlí ve stejné budově jako Policie ČR Frenštát pod Radhoštěm (dále jen „PČR“). PČR přitom stěžovatelku poškodila křivým obviněním. Městský úřad, sídlící v blízkosti zmíněné advokátní kanceláře, porušil během řízení zákon takovým způsobem, že to mělo vliv na zákonnost, a křivě a bez důkazů obvinil stěžovatelku z přestupků. Po odvolání správní orgán stěžovatelku opět bez projednání a bezdůvodně obvinil. Správní orgán stěžovatelku šikanoval, ignoroval její návrhy a tvrzení, že protiprávního jednání se dopustila MUDr. K. Stěžovatelka dále uvedla, že vlastníkem budovy, v níž sídlí PČR, je jednatel firmy, v níž je jednatelem i JUDr. Janák, který je zároveň společníkem v uvedené advokátní kanceláři. Společníkem zde je i Mgr. V., který je „úzce svázan“ s MUDr. Vo., která má ordinaci v blízkosti PČR a městského úřadu a zajišťuje závodní preventivní péči pro zaměstnance městského úřadu. Stěžovatelka dovodila, že Mgr. Vašenda je „úzce navázán na žalovanou stranu“, a vyjádřila pochybnosti o tom, že by nestranně hájil její zájmy.

11. Stěžovatelka uzavřela, že *„řízení trpí zjevnými vadami, byl porušen zákon, řízení je zmatečné, rozhodoval dokonce soudce, který měl být vyloučen, atd.“*, a požádala o ustanovení zástupce, který nemá *„vazby na protistranu“*, což byl např. případ JUDr. M. nebo Mgr. Mi., kteří stěžovatelku poškodili.

12. Dne 4. 6. 2014 bylo soudu doručeno podání, ve kterém stěžovatelka vnesla různé námítky a připomínky k několika řízením vedeným u krajského soudu a Nejvyššího správního soudu. Tento soud na toto podání reagoval přípisem ze dne 6. 6. 2014, čj. 8 As 82/2014 – 25. Dne 6. 6. 2014 Nejvyšší správní soud obdržel další podání stěžovatelky, které obsahovalo obdobné námítky jako její předchozí podání.

IV.

13. Ustanovený zástupce Mgr. Vašenda ke kasační stížnosti uvedl, že se po svém ustanovení pokusil dohodnout schůzku se stěžovatelkou. Stěžovatelka mu však zaslala přípis, ve kterém vyjádřila pochybnosti o tom, že by nestranně hájil její zájmy. Mgr. Vašenda uvedl, že se necítí být podjatý, mezi ním a stěžovatelkou však chybí potřebná důvěra. Proto podal u krajského soudu žádost o zproštění povinnosti zastupovat stěžovatelku. O absenci důvěry svědčí i podání kasační stížnosti. Stěžovatelka je vůči Mgr. Vašendovi nekontaktní, což mu znemožňuje činit právní kroky v řízení o žalobě. Mgr. Vašenda uzavřel, že byl jako zástupce ustanoven pro konkrétní úkony, nikoliv k zastupování stěžovatelky v souvisejících řízeních.

V.

14. Nejvyšší správní soud posoudil přípustnost a důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

15. S ohledem na předmět posuzované věci (tj. přezkum rozhodnutí o ustanovení zástupce) soud netrval na povinném zastoupení stěžovatelky advokátem, resp. jiným advokátem, než tím, jehož ustanovení stěžovatelka napadla kasační stížností (srov. přiměřeně např. rozsudek ze dne 28. 4. 2004, čj. 6 Azs 27/2004 – 41, č. 486/2005 Sb. NSS, všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná také na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud proto nerozhodoval samostatně ani o žádosti stěžovatelky o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti (srov. usnesení ze dne 23. 2. 2012, čj. 1 As 147/2011 – 202).

16. Stěžovatelka napadla usnesení krajského soudu v celém jeho rozsahu, tj. výrok I., kterým byl stěžovatelce ustanoven zástupce, i výrok II., vyzývající k doplnění žaloby, resp. odstranění jejích vad. Kasační stížnost směřující proti výroku II. je ovšem nepřipustná. Účelem výzvy k doplnění návrhu (žaloby) je umožnit účastníku řízení opravit nebo odstranit vady žaloby, a tím odstranit nedostatek podmínek řízení. Taková výzva je rozhodnutím, jímž se pouze upravuje vedení řízení a proti němuž není kasační stížnost přípustná [§ 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s.]. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost v rozsahu směřující proti výroku II. usnesení krajského soudu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 120 s. ř. s.

17. Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkami, které (alespoň částečně) směřovaly proti výroku I. napadeného usnesení, jímž byl stěžovatelce ustanoven zástupce.

18. Stěžovatelka namítla, že soudkyně JUDr. Záviská, která vydala napadené usnesení, měla být pro podjatost vyloučena z projednávání a rozhodnutí věci. Tuto námitku lze podřadit kasačnímu důvodu podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

19. Ze spisu krajského soudu vyplynulo, že stěžovatelka namítla podjatost JUDr. Záviské již dne 19. 3. 2014, přičemž uvedla, že ji soudkyně v rámci řízení vedeného pod sp. zn. 58 A 7/2013 poškodila. O námitce podjatosti rozhodl Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 2. 4. 2014, čj. Nao 128/2014 – 9, tak, že JUDr. Záviská není vyloučena z projednávání a rozhodování v řízení vedeném u krajského soudu pod sp. zn. 20 A 6/2014. Na odůvodnění tohoto usnesení soud nyní pro stručnost zcela odkazuje.

20. V nyní posuzované kasační stížnosti stěžovatelka opřela své přesvědčení o podjatosti JUDr. Záviské o obdobná tvrzení jako v námitce podjatosti, o níž Nejvyšší správní soud rozhodl již zmíněným usnesením. Stěžovatelka nepředestřela žádné nové skutečnosti, které by byly způsobilé zpochybnit nepodjatost této soudkyně. Námitky stěžovatelky se opět omezily na tvrzená pochybení JUDr. Záviské v jiném soudním řízení. Takové námitky však nemohly být úspěšné, protože § 8 odst. 1 s. ř. s. výslovně stanoví, že „[d]ůvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednáváné věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech“. Kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. tedy nebyl naplněn.

21. Dále byla stěžovatelka přesvědčena, že napadené usnesení je v rozporu se soudním řádem správním, protože jí bylo upřeno právo na odvolání proti ustanovenému advokátu. Nejvyšší správní soud připomíná, že proti usnesení o ustanovení zástupce nelze brojit „odvoláním“, lze však proti němu brojit kasační stížností. Pokud krajský soud v poučení

napadeného usnesení uvedl, že proti němu nejsou přípustné opravné prostředky ve smyslu § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s., pochybil. Stěžovatelka ovšem nebyla v důsledku této vady nijak zkrácena na svém právu podat proti usnesení kasační stížnost, protože tento opravný prostředek přes nesprávné poučení v zákonné lhůtě podala.

22. Stěžovatelka rovněž vytkla krajskému soudu, že usnesení obsahuje nepravdivou informaci – stěžovatelka dosud neobdržela usnesení o osvobození od soudních poplatků. Tato námitka nebyla důvodná, v napadeném usnesení není uvedeno, že by o žádosti stěžovatelky o osvobození od soudních poplatků bylo rozhodnuto a že by stěžovatelce toto rozhodnutí bylo doručeno. Krajský soud uvedl pouze to, že „... u žalobkyně jsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků...“. Jak vyplývá z obsahu spisu, o samotném osvobození stěžovatelky od soudních poplatků krajský soud rozhodl usnesením ze dne 3. 6. 2014, čj. 20 A 6/2014 – 35.

23. Podle další námitky ustanovený zástupce nebude schopen nestranně hájit zájmy stěžovatelky, protože je „úzce navázán na žalovanou stranu“. Toto přesvědčení stěžovatelka opřela o různé tvrzené skutečnosti a souvislosti. Kasační stížnost však lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. Popsanou námitku však nelze podřadit pod žádný z nich. Stížnostní důvod uvedený v písm. b) nepřipadá v daném případě v úvahu již z povahy věci, protože stěžovatelka brojí proti procesnímu rozhodnutí krajského soudu, kterému nepředcházelo žádné řízení před správním orgánem. Obdobně lze vyloučit i důvod podle písm. e), protože ten se dotýká nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení. Uvedená námitka není podřaditelná ani pod písm. a), protože stěžovatelka nevytkla napadenému usnesení nesprávné posouzení právní otázky. Stěžovatelka se touto námitkou rovněž nedovolávala zmatečnosti řízení před krajským soudem, tj. stížnostního důvodu podle písm. c), ani nepřezkoumatelnosti napadeného usnesení ve smyslu písm. d). Uvedená námitka tedy nespadá pod žádný důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 s. ř. s., a proto je nepřipustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s. Lze dodat, že podstatou popsané kasační argumentace je ztráta vzájemné důvěry mezi stěžovatelkou a ustanovený zástupcem. Zde je třeba zdůraznit, že ve vztahu mezi ustanoveným zástupcem a účastníkem řízení rozhoduje soud, který tohoto zástupce ustanovil. Tento soud také rozhoduje o případném zproštění povinnosti ustanoveného zástupce zastupovat účastníka řízení. Teprve v řízení o kasační stížnosti proti takovému rozhodnutí krajského soudu by kasační soud mohl posuzovat námitku odpovídající té nyní uplatněné (srov. usnesení ze dne 5. 3. 2014, čj. 3 As 109/2013 – 87).

24. Nejvyšší správní soud doplňuje, že některé námitky (zejména výtky směřující proti postupu PČR a městského úřadu) se zcela mýjely s předmětem řízení o kasační stížnosti. Soud se jimi proto nemohl zabývat.

25. Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost směřující do výroku I. napadeného usnesení důvodnou, proto ji v tomto rozsahu zamítl.

26. Nejvyšší správní soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. a § 60 odst. 3 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 8. září 2014

JUDr. Jan Passer
předseda senátu